

Työnantajat suhtautuvat ammatilliseen koulutukseen entistä myönteisemmin

Opetus- ja kulttuuriministeriö 16.6.2016 11.31

Tiedote

Työnantajat suhtautuvat ammatilliseen koulutukseen entistä myönteisemmin. Sen sijaan aiempaa useampi työnantajista kokee, että ammatillinen koulutus on aliarvostettua. Tiedot käyvät ilmi opetus- ja kulttuuriministeriön kolmen vuoden välein toteuttamasta tutkimuksesta, jossa selvitettiin asenteita ammatilliseen koulutukseen.

Suurin osa työnantajista on tyytyväisiä ammatilliseen koulutukseen ja sen tuottamaan osaamiseen. Työnantajat kokevat ammatillisen koulutuksen vastaavan suhteellisen hyvin työelämän tarpeita, mutta heidän mielestään koulutuksen kysyntä ja tarjonta eivät aina kohtaa. Ammatillisen koulutuksen suurimpana haasteena imagon parantamisen lisäksi vastaajat pitävätkin sitä, miten ammatillinen koulutus pystyy vastaamaan työelämän muutoksiin ja tarpeisiin. Koulutuksen vahvuuksina pidetään etenkin käytännönläheisyyttä ja valmistumista suoraan ammattiin. Heikkouksina koetaan mm. työpaikalla tapahtuvan oppimisen vähäinen määrä sekä opiskelijoiden motivaatio-ongelmat.

– Ammatillisen koulutuksen reformin yhtenä tavoitteena on lisätä voimakkaasti työpaikoilla tapahtuvaa oppimista. Tutkimuksen mukaan opiskelijat toivovat lisää työssäoppimista opintoihin. Kehitämme oppisopimuskoulutusta houkuttelevammaksi erityisesti nuorille. Ammatillisessa koulutuksessa otetaan käyttöön uusi koulutussopimus joustavaksi tavaksi tutkinnon suorittamiseen. Opiskelijoille ammatillisen koulutuksen reformi tarkoittaa uusia mahdollisuuksia yhdistää opiskelua työpaikalla ja oppilaitoksessa. Tämä motivoi uudella tavalla erityisesti niitä opiskelijoita, jotka oppivat parhaiten tekemällä, opetus- ja kulttuuriministeri **Sanni Grahn-Laasonen** sanoi.

Ammattiopistosta valmistuvien työllistymisnäköymät ovat hyvät, sillä 80 % vastaajista aikoo rekrytoida tämän ja ensi vuoden aikana ammatillisen koulutuksen suorittaneita henkilöitä. Yhtä moni arvioi Suomessa olevan lähivuosina pulaa käden taitajista.

Opiskeluasenteet positiivisia

Tutkimuksen mukaan nuorten asenteet opiskelua kohtaan ovat entistä positiivisempia. Opiskelun tärkeys tulevaisuuden kannalta tiedostetaan vahvasti ja opinnoissa menestymistä pidetään tärkeänä. Ammatillista tutkintoa suorittavilla myös tyytyväisyys opiskelupaikkaan on nousussa. He pitävät opiskelua kiinnostavampana ja mukavampana kuin lukiolaiset ja 9. luokkalaiset. Nykyistä enemmän opiskelijat toivovat työssä oppimista. Myös opettajilta toivotaan enemmän aktiivisuutta ja ammattitaitoa.

Lukiolaisiin verrattuna ammatillista tutkintoa suorittavat tähtäävät työelämään nopeasti. He tietävät jo varhain, mihin ammattiin haluavat, ja valitsevat opiskelupaikan ja opintolinjan sen mukaisesti. Muut opiskelupaikan valinnassa painavat asiat ovat ammattiopistossa opiskelevilla samoja kuin kolme vuotta sitten: alan kiinnostavuus, työllisyys ja oma kunnianhimo. Kolmen vuoden takaiseen verrattuna ammattiopistossa opiskelevista aiempaa harvempi aikoo mennä suoraan töihin opintojen jälkeen.

Ysiluokkalaisten kiinnostus ammatillista koulutusta kohtaan on hieman vähentynyt. Ammatillisessa koulutuksessa olevat ovat jonkin verran kiinnostuneempia lukiosta kuin vielä kolme vuotta sitten. Lukiolaisten kiinnostuksen hiipuminen ammatillista koulutusta kohtaan on pysähtynyt.

Tutkimuksen toteutti opetus- ja kulttuuriministeriön ja Skills Finlandin toimeksiannosta Feelback Group maaliskuussa 2016. Tutkimuksessa haastateltiin puhelimitse yhteensä 934 peruskoulun 9.-luokkalaista, lukiolaista ja ammatillisessa koulutuksessa opiskelevaa. Lisäksi 101 yritysten henkilöstöasioista vastaava henkilöä vastasi heille suunnattuun verkkokyselyyn. Lisäksi tehtiin henkilökohtaisia syvähaastatteluita yhteensä 52 oppilaanohjaajalle, 9.-luokkalaiselle, ammatillisessa koulutuksessa opiskelevalle ja yrityksen edustajalle. Tutkimus toteutettiin nyt neljännen kerran. Aiemmat tutkimukset on toteutettu vuosina 2007, 2010 ja 2013.

Ammatillisen koulutuksen reformi on yksi hallituksen kärkihankkeista. Reformissa uudistetaan kaikki ammatillisen koulutuksen osat: rahoitus, ohjaus ja sääntely, tutkintorakenne sekä koulutuksen toteuttamismuodot. Työpaikalla tapahtuvaa oppimista lisätään. Lisäksi poistetaan nuorten ja aikuisten ammatillisen koulutuksen raja-aidat ja lisätään yksilöllistä oppimista. Uudistukset tulevat voimaan vuoden 2018 alusta.

Lisätietoja:

- opetusneuvos Seija Rasku, 0400 958 845, seija.rasku@minedu.fi
- viestintäpäällikkö Katja Katajamäki, Skills Finland, 040 732 0691